

**Nurmijärven kunnan
perusopetuksen
opetussuunnitelma 1.8.2016:
muutokset lukuihin 3.1., 3.6., 3.7. ja 7.1.**

Hyväksytty sivistyslautakunnassa 16.06.2022 § 35

Sisällys

Johdanto	2
3.1. Perusopetuksen tehtävä	3
3.6. Yhteinen vastuu koulupäivästä ja yhteistyö	4
<i>Oppilaiden osallisuus</i>	4
3.7. Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö	5
7.1. Oppilashuollon paikallisen toteuttamisen tavoitteet ja toimintatavat	7
<i>Yhteisöllinen oppilashuolto</i>	7

Johdanto

Opetushallitus on 10.5.2022 antanut perusopetuksen järjestäjille veloitettavana noudatettavaksi määräyksen (OPH-1098-2022) tarkistaa 1.8.2022 mennessä paikallinen opetussuunnitelma Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin tehtyjen muutosten mukaiseksi. Opetussuunnitelman perusteisiin tehdyt muutokset perustuvat Perusopetuslain 3 a § (163/2022), 29 § 3 ja 7 mom. (1267/2013) (163/2022), 35 § (1267/2013) (163/2022) ja 36 § (477/2003) (1267/2013) (163/2022) sekä Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 13 § 2 mom. (1287/2013)

Muutokset on tehty Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 lukuihin:

- 2.1 Opetuksen järjestämistä ohjaavat veloitteet (vastaa Nurmijärven kunnan opetussuunnitelman 1.8.2016 lukua 3.1.)
- 5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä (vastaa Nurmijärven kunnan opetussuunnitelman 1.8.2016 lukua 3.6.)
- 5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö (vastaa Nurmijärven kunnan opetussuunnitelman 1.8.2016 lukua 3.7.)
- 5.6. Paikallisesti päätettävät asiat (kuvattu Nurmijärven kunnan opetussuunnitelmaa täydentävässä järjestyksen ylläpitoa ja turvallisuutta koskevassa suunnitelmassa)
- 8.2 Yhteisöllinen oppilashuolto (vastaa Nurmijärven kunnan opetussuunnitelman 1.8.2016 lukua 7.1.)

Määräys edellyttää tarkistetun paikallisen opetussuunnitelman ottamista käyttöön viimeistään 1.8.2022. Nurmijärven kunnan opetussuunnitelma 1.6.2016 on tarkistettu Opetushallituksen määräyksen mukaisesti ja muutettu seuraavassa esitettyjen lukujen osalta.

3.1. Perusopetuksen tehtävä

Nurmijärven kunta opetuksen järjestäjänä sekä kunnan koulut toteuttavat perusopetuksen tehtävää perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (2014) ja kunnan opetussuunnitelman mukaisesti.

Perusopetus tarjoaa oppilaille laajan yleissivistyksen perustan, kelpoisuuden toisen asteen opintoihin sekä ohjausta omien vahvuuksien löytämiseen ja tulevaisuuden rakentamiseen oppimisen keinoin. Perusopetuksessa koulu tukee, opetus- ja kasvatustehtävänsä mukaisesti, oppilaiden oppimista, kehitystä ja hyvinvointia yhteistyössä kotien kanssa. Perusopetusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.¹

Perusopetus edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Se ehkäisee osaltaan eriarvoistumista ja syrjäytymistä sekä edistää sukupuolten tasa-arvoa. Perusopetuksen edistää monipuolista kulttuurista osaamista ja kulttuuriperinnön arvostamista sekä tukee oppilaita oman kulttuuri-identiteetin ja kulttuurisen pääoman rakentamisessa.

Perusopetus luo edellytyksiä oikeudenmukaiselle ja kestäväälle kehitykselle ja vaikuttaa myönteisenä yhteiskuntaa rakentavana muutosvoimana kansallisesti ja kansainvälisesti.

---

¹ Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 1.8.2014/1.8.2022, luku 2.1.

3.6. Yhteinen vastuu koulupäivästä ja yhteistyö

Oppilaiden osallisuus

Oppilaan osallisuus, ja mahdollisuus vaikuttaa häntä itseään koskeviin asioihin, edistää hänen kasvamistaan aktiiviseksi kansalaiseksi sekä antaa hänelle valmiuksia toimia demokraattisessa ja tasa-arvoisessa yhteiskunnassa. Oppilaiden osallisuutta lisätään heitä itseään koskevien asioiden käsittelyssä kehittämällä koulujen osallisuutta ja vaikuttamista tukevaa toimintakulttuuria sekä oppilaiden sosiaalisen vuorovaikutuksen taitoja. Oppilaiden osallisuutta ja vaikuttamista edistetään vuorovaikutteisten opetusmenetelmien, harjoittelujaksojen (TET), oppilaskunta- ja tukioppilastoiminnan, kerhojen ja muun ohjatun toiminnan avulla ja kautta.

Oppilaat ja heidän huoltajansa, opetushenkilökunta ja rehtori osallistuvat mm. oppimistilanteissa ja vanhempainilloissa yhteiseen keskusteluun oppilaiden osallisuuden ja yhteistoiminnan edistämisestä. koulujen lukuvuosisuunnitelmiin kirjataan kuvaukset kouluyhteisön jäsenenä toimivan oppilaan osallisuutta ja yhteistoimintaa lisäävästä toiminnasta, kuten oppilaskuntatoiminnasta. Kuvaus käsittää toiminnan tavoitteet, sisällöt, toteuttamisen sekä yhteistyön muodot ja yhteistoimintatahot.

Erytystä tukea tarvitsevien sekä eri kulttuureista tulevien lasten ja nuorten osallisuuden toteutumiseksi käytetään menetelmiä, jotka edistävät oppilaiden suvaitsevaisuutta ja kulttuuritietoisuutta. Opettajat ja koulunkäynnin ohjaajat tukevat oppilaiden välistä yhteistyötä ja osallisuutta opetustilanteissa ja muussa koulun toiminnassa. Osallisuus ja tasa-arvo ennaltaehkäisevät syrjäytymistä.

Oppilailla on kouluyhteisön jäsenenä oma vastuunsa. Se ilmenee säännöllisenä osallistumisena koulutyöhön, reiluna ja arvostavana suhtautumisena koulutovereihin ja koulun aikuisiin sekä yhteisten sääntöjen noudattamisena. Toisten ihmisten loukkaamattomuuden sekä työn ja työrauhan kunnioittaminen ja sovituisista tehtävistä huolehtiminen on koulutyössä välttämätöntä. Laki velvoittaa oppilaan osallistumaan perusopetukseen ja suorittamaan tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytymään asiallisesti. Oppilaan on käytäyttyävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden oppilaiden, kouluyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä.³⁵ Vapautus opetukseen osallistumisesta voidaan myöntää oppilaalle vain tilapäisesti erityisestä syystä. Koti ja koulu yhdessä ohjaavat oppilaita toimimaan lain edellyttämällä tavalla ja tukevat oppilaita näiden ponnisteluissa. Koulun tehtävänä on puuttua poissaoloihin ja auttaa oppilaita onnistumaan koulutyössään.²

---

² Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 1.8.2014/1.8.2022, luku 5.1.

3.7. Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Nurmijärven kunnan yhteinen, kasvatuskeskusteluja ja kurinpidollisten keinojen käyttöä koskeva ohjeistus on laadittu osaksi koulujen turvallisuuskansiota sen mukaisesti, mitä opetussuunnitelman perusteissa (2014) on linjattu. Ohjeistukseen on kirjattu kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen toteuttamisen käytänteet, menettelytavat ja vastuut, kuulemis- ja kirjaamisen menettelyt, oikeusturvaperiaatteiden noudattamisen varmistaminen, henkilökunnan perehdyttäminen ja osaamisen varmistaminen, tiedottaminen eri tahoille sekä, miten ohjeistuksen toteutumista seurataan ja vaikuttavuutta arvioidaan. Turvallisuuskansio on koulun lukuvuosisuunnitelman liite, johon henkilökunta perehtyy aina lukuvuoden alussa.

Yhteisen ohjeistuksen tavoitteena on turvata oppilaiden tasavertainen kohtelu kaikissa kunnan kouluissa. Lisäksi ohjeistusta täsmennetään koulukohtaisesti vastaamaan koulujen yksilöllisiä erityispiirteitä. Opetuksen järjestäjä seuraa kasvatuksellisten ja kurinpidollisten toimenpiteiden käyttöä ja kehittymistä lain määräämällä tavalla koulujen lukuvuosisuunnitelmien arvioinnin yhteydessä.

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, jossa työrauha ja opiskelun esteetön sujuminen on varmistettu. Työrauhaan voidaan vaikuttaa monilla koulun keinoilla, joista keskeisiä ovat opettajan antama ohjaus ja palaute, yhteistyö sekä yhteinen vastuunotto ja huolenpito. Pedagogisia ratkaisuja kehittämällä sekä luottamuksen ja välittämisen ilmapiiriä vahvistamalla luodaan edellytykset hyvän työrauhan rakentumiselle. Opetuksen järjestäjällä on oikeus käyttää työrauhan turvaamiseksi ja epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumiseksi myös kasvatuskeskustelua ja erilaisia kurinpitotoimia. Kasvatuskeskustelussa ja kurinpitoasioissa noudatettavasta menettelystä säädetään perusopetuslaissa.³

Kasvatuskeskustelu on ensisijainen tapa puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen. Keskustelun tarkoituksena on yhdessä oppilaan kanssa yksilöidä toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti, kuulla oppilasta, selvittää laajemmin käyttäytymisen syyt ja seuraukset sekä pohtia keinot tilanteen korjaamiseksi. Menettelyn tavoitteena on löytää myönteisiä keinoja koulussa käyttäytymisen ja oppilaan hyvinvoinnin parantamiseksi. Opetuksen järjestäjä päättää, millaisissa tapauksissa kasvatuskeskustelua käytetään.⁴

Kasvatuskeskustelujen tavoitteena on myönteisellä tavalla edistää oppilaan hyvää käyttäytymistä ja toimintaa kouluyhteisössä. Kasvatuskeskusteluja voidaan käyttää ensisijaisena keinona puuttua oppilaan käyttäytymiseen. Kasvatuskeskusteluiden tarkoituksena on yksilöidä teko tai laiminlyönti ja osallistaa oppilas tilanteen ratkaisemiseksi ja käyttäytymisen parantamiseksi.

Kouluissa käytetään ainoastaan laissa määrättyjä kurinpidollisia keinoja, kurinpitokeinoja. ~~Kurinpitorangeistuksia ovat jälki-istunto, kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen.~~ joita ovat perusopetuslain mukaan jälki-istunto, kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen. Opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka koulun tilaisuudesta. Lisäksi työrauhan turvaamiseksi oppilaan oikeus osallistua opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan tai muun henkilön

---

³ Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 1.8.2014/1.8.2022, luku 5.3.

⁴ Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 1.8.2014/1.8.2022, luku 5.3.

turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.⁵

Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi tai hänelle voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan, oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen ovat kurinpitotoimia.⁶

Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainitulla perusteella evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle oppilashuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen. Epäämisen aikana oppilaalle on järjestettävä 36h §:ssä tarkoitettuna oppilashuoltona mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi oppilaalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen. Oppilaalle tehdään suunnitelma palaamisen tukemiseksi. Ennen oppilaan määräämistä jälki-istuntoon, kirjallisen varoituksen antamista oppilaalle ja oppilaan määräaikaista erottamista on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys.

Opetuksen järjestäjän tulee kurinpitotoimea harkitessaan ottaa huomioon teon laatu sekä oppilaan ikä ja kehitystaso. Ennen kurinpitotoimesta päättämistä on oppilaan huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Muista 36 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä on ilmoitettava oppilaan huoltajalle ja opetuksen epäämisestä tarvittaessa lisäksi koulun sijaintikunnan sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavalle viranomaiselle. Määräaikaisesta erottamisesta ja kirjallisesta varoituksesta tulee antaa päätös, ja muut 36 §:ssä tarkoitetut toimenpiteet tulee kirjata. Opetuksen järjestäjän tulee järjestää opetus, joka estää määrääjäksi erotetun oppilaan jäämisen jälkeen vuosiluokkansa ja opetusryhmänsä edistymisestä.⁷

Erotetulle oppilaalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan. Oppilaalle ja oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle on varattava tilaisuus osallistua tässä momentissa tarkoitettun opetussuunnitelmaan perustuvan henkilökohtaisen suunnitelman laatimiseen. Opetuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaalle, jolle on määrätty kurinpitotoimi tai jolta opetus on evätty jäljellä olevan työpäivän ajaksi ja enintään seuraavaksi työpäiväksi, järjestetään tarvittava oppilashuolto. Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa, kun hänet on poistettu luokahuoneesta, muusta tilasta tai koulun tilaisuudesta tai kun oppilaan opetukseen osallistuminen on evätty jäljellä olevan ja sitä seuraavan työpäivän ajaksi.⁸

---

⁵ Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 1.8.2014/1.8.2022, luku 5.3.

⁶ Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 1.8.2014/1.8.2022, luku 5.3.

⁷ Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 1.8.2014/1.8.2022, luku 5.3.

⁸ Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 1.8.2014/1.8.2022, luku 5.3.

7.1. Oppilashuollon paikallisen toteuttamisen tavoitteet ja toimintatavat

Yhteisöllinen oppilashuolto

Yhteisöllisellä oppilashuollolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko kouluyhteisössä edistetään oppilaiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta. Yhteisöllinen oppilashuolto sisältää myös opiskeluympäristön terveellisyydestä, turvallisuudesta ja esteettömyydestä huolehtimisen. Yhteisöllisessä oppilashuoltotyössä seurataan, arvioidaan ja kehitetään kouluyhteisön ja oppilasryhmien hyvinvointia. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013)

Kaikki kouluissa toimivat työntekijät ovat veloitettuja toteuttamaan yhteisöllistä oppilashuoltoa ja heidän on päivittäisissä toiminnoissaan edistettävä oppilaiden ja koulujen hyvinvointia sekä kotien ja koulujen välistä yhteistyötä. Koulujen työntekijöillä on ensisijainen vastuu kouluyhteisön hyvinvoinnista.

Yhteisöllistä oppilashuoltoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä ja koko kouluyhteisöä tukevana oppilashuoltona. Tavoitteena on hyvinvoiva yhteisö, joka tukee ja edistää jokaisen oppilaan oppimista ja hyvinvointia, ehkäisee pulmia sekä ennakoii mahdollisia riskejä. Koulun opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.⁹

---

⁹ Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 1.8.2014/1.8.2022, luku 8.2.

Nurmijärven kunta

Postiosoite: PL 37, 01901 Nurmijärvi

Katuosoite: Kunnanvirasto, Keskustie 2 b

Puhelin: (09) 250 021